

Ixiolirion

čeleď: Ixioliriaceae

Rodové jméno je složeninou řeckých slov ixos = lepkavý a lirion = lilie. Pochází ze střední a jihozápadní Asie a severovýchodní Afriky. Patří mezi trvalky. Dorůstá výšky 30 - 40cm. Pod zemí vytváří drobné cibulky. Listy vyrůstají střídavě a mají čárkovitý nebo kopinatý tvar. Kvete v okolíku nebo hroznu oboupohlavnými 6tičetnými květy fialové barvy zvonkového tvaru. Plodem je tobolka.

Je náchylná na mráz. Po odkvětu se hlízy uchovávají v suchu a teple. Lze ji pěstovat i venku, ovšem pouze tam kde jsou mírné zimy a to se zakrytím.

Množí se dceřinnými hlízkami.

Ixiolirion ferganicum

Ixiolirion karateginum

oblasti: Hindúkuš, Pákistán, Pamír

Roste v Pamíru a Hindúkuši. Cibule je hnědá a vytváří krk o průměru 1cm. Dorůstá výšky do 30cm. Listy jsou úzce čárkovité a široké 2 - 3mm. Květy jsou světle růžovofialové, listeny bílé, dlouhé 5mm, korunní lístky jsou podlouhlé až obvejčité, zašpičatělé a dlouhé 1cm. Plodem je podlouhlá tobolka.

Ixiolirion montanum (Ixiolirion horský)

synonyma: I. palassii

oblasti: Balkánský poloostrov, Írán, Libanon, Turecko, Turkmenistán, Zakavkazsko

Roste na Balkáně, v Turecku, Libanonu, Íránu a Turkmenistánu jako trvalka. Dorůstá výšky 25 - 30 (i 40)cm. Pod zemí vytváří eliptickou zašpičatělou hlízu s tmavěhnědými vlákny a délkou 2 - 2,5cm. Má 3 - 4 listy, ty jsou střídavé, čárkovité, dlouze zašpičatělé, pochvaté a umístěné zpravidla ve spodní části lodyhy. Květenstvím je úzká chudá lata na dlouhé stopce, vlastní květy jsou nálevkovité, krátce trubkovité, dlouhé 3 - 4cm, cípy jsou podlouhlé, vnější užší vnitřních, špičaté, světlefialové až modrofialové a se 3mi žilkami. Plodem je podlouhlá kyjovitá kožovitá tobolka. Kvete modrými květy.

Vyhovují ji nižší a střední svahy hor.

Ixiolirion songaricum

Vytváří vejčitou hnědou cibuli délky 1,5 - 3cm a průměru 0,8 - 2,2cm. Přízemní listy jsou čárkovité, dlouhé 1,5 - 3cm a široké 2 - 5 (i 7)mm. Květenstvím je 3 - 6tikvětý okolík, vlastní květy mají nestejně 1 - 3cm stopku, koruna je modrá až světle růžovofialová, velikosti 1,8 - 3cm, cípy jsou zahnuté, trubka je dlouhá 0,9 - 1,1cm, cípy jsou čárkovité až úzce kopinaté a široké 1,5 - 2,5mm. Plodem je tobolka délky 1 - 1,6cm a šířky 4 - 7mm.

Ixiolirion tataricum

oblasti: Afganistán, Arménie, Egypt, Irák, Írán, Kazachstán, Kyrgyzstán, Pákistán, Ťan-šan, Turecko, Turkmenistán, Xinjiang

Roste v Egyptě, Turecku, Afganistánu, Kazachstánu, Kyrgyzstánu, Pákistánu, Turkmenistánu a Číně. Dorůstá výšky 10 - 30 (i 40)cm. Pod zemí vytváří vejčitou cibulku délky 1,5 - 2,5cm, průměru 2 (i 2,5)cm se světlehnědou podélně pruhovanou slupkou. Vyrůstá z ní 3 - 8 čárkovitých listů o šířce 5mm. Kvete sytými modrými, tmavě fialovými nebo světlemodrými květy v nepravém (2 -) 3 - 6tičetném okolíku na 1 - 2cm stopce, korunní lístky jsou čárkovité až kopinaté, dlouhé 2 - 3,5cm a 3žilné. Plodem je podlouhlá tobolka obsahující mnoho semen. Existují vnitrodruhové taxony:

- var. tataricum - květy tmavěfialové, široce nálevkovité
- var. ixiolirioides - Xinjiang, Kazachstán, Kyrgyzstán; květy světlemodré, korunní lístky užší, trubka delší, asymetrická

Vyhovují mu kamenité svahy a písčité duny. U nás je mrazuvzdorný, ale doporučují se teplejší lokality. Cibule se sází do hloubky 10cm do dobře propustné půdy a s drenáží.

Množí se dceřinými cibulkami nebo semeny.

Další informace:

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Ixiolirion>

http://rostliny.wz.cz/pages/cibuloviny/vypis_stranky.php?id=18

<https://www.rostliny.net/>